

Vedlegg 6. Høringsuttalelser til felles lokal og sentral høring, verneplan for Gohteluoppal

1. Ávjovárri Urfolksregion
2. Badjineanu Gilisearvi
3. Direktoratet for mineralforvaltning
4. Den Norske Turistforening
5. Erlend Vold Enget
6. Finnmarkseiendommen
7. Finnmark fylkeskommune
8. Forsvaret, Finnmark heimevernsdistrikt nr 17
9. Forsvarsbygg
10. Forum for natur og friluftsliv Finnmark
11. Berit Helene Gaino og Lisa Marie Kristensen
12. Peer Gaup
13. Guovdageainnu Sámiid Searvi
14. Kautokeino Arbeiderparti
15. Kautokeino kommune
16. Marja-Niilasa siida
17. Naturvernforbundet i Finnmark
18. Naturvernforbundet i Kautokeino
19. Norges geologiske undersøkelse
20. Norske Reindrifsamers Landsforbund
21. Norske Samers Riksforbund
22. Reinbeitedistrikt 34, Áborašša
23. Reinbeitedistrikt 30 B, Gaskajohtolat
24. Sametinget
25. Statens vegvesen, region Nord

Ávjovárri Eamiálbmotguovlu Ávjovárri Urfolksregion

KÁRÁŠJOGA GIELDA
KARASJOK KOMMUNE

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN
KAUTOKEINO KOMMUNE

PORSÁ•GGU GIELDA
PORSANGER KOMMUNE

Kautokeino, 29.06.10

Fylkesmannen i Finnmark
Vadsø

Vern av våtmarksområder i Finnmark og vern av Gohteluobbal området

Det ekstraordinære årsmøte i Avjovárri Urfolksregionråd vedtok som nedenforstående:

Sak 10/10 Vern av våtmarksområder i Finnmark og vern av Gohteluobbal området

Viser til høringsdokumentene fra Fylkesmannen i Finnmark på disse tre sakene.

Innstilling fra styret:

Årsmøte i Àvjovárri Urfolksregionråd vil uttale til de tre høringene følgende:

Planene om Vern av våtmarksområder i Finnmark, Gohteluoppal nasjonalpark og utvidelsen av Øvre Anarjohka nasjonalpark griper inn i samenes / lokalbefolkningens rett til å utnytte naturressursene i de vernede områder. Dette står i skarp kontrast til ILO konvensjon nr. 169 artikkel 23 som omhandler samenes / lokalbefolkningens rett til å utøve tradisjonell virksomhet.

Med bakgrunn i ovenstående vil Àvjovárri Urfolksregionråd sterkt gå imot at verneplanene gjennomføres.

Forslag fra Måret Sàrà:

Før Àvjovárri Urfolksregionråd gir uttalelse ang. verneplaner i Finnmark.

Àvjovárri vil få utført en juridisk spesialutredning som tematiserer hvilke skranker urfolksretten setter for Statens adgang til å begrense urfolksnærings- og kulturell utfoldelse gjennom naturressursforvaltningen. En slik prinsipputredning skal inngå

Kárášjoga gielda
Karasjok kommune
Rá••eviessogeaidnu 4
9730 Karasjok

Tlf. 78 46 80 00

Guovdageainnu suohkan
Kautokeino kommune
Bredbuktnesveien 6
9520 Kautokeino

Tlf. 78 48 71 00

Porsá•ggu gielda
Porsanger kommune
Rådhuset
9712 Lakselv

Tlf. 78 46 00 00

som en del av tilsvarende vernesaker. En slik utredning kan utføres av samarbeidende kommuner i Àvjovàrri Urfolksregion.

Avstemming:

1. Måret Sàràs forslag falt mot en stemme
2. Innstilling fra styret vedtatt mot enstemme

Vedtak:

Årsmøte i Àvjovàrri Urfolksregionråd vil uttale til de tre høringene følgende:

Planene om Vern av våtmarksområder i Finnmark, Goahteluoppal nasjonalpark og utvidelsen av Øvre Anarjohka nasjonalpark griper inn i samenes / lokalbefolkningens rett til å utnytte naturressursene i de vernede områder. Dette står i skarp kontrast til ILO konvensjon nr. 169 artikkel 23 som omhandler samenes / lokalbefolkningens rett til å utøve tradisjonell virksomhet.

Med bakgrunn i ovenstående vil Àvjovàrri Urfolksregionråd sterkt gå imot at verneplanene gjennomføres.

Leif Halonen
Sekretariatsleder

Badjineanu Gilisearvi
Bildaveadji
9520 Guovdageaidnu

Bildaveadji 27.06.2010

Fylkesmannen i Finnmark
9800 Vadsø

Sendes pr mail: postmottak@fmfi.no

Uttalelse til forslag om opprettelse av nasjonalpark eller verneområde ved Gohteluoppal.

Det vises til forslag og høringsbrev fra Fylkesmannen i Finnmark. Det vises også til "Uttalelse om verneplanprosessen i Kautokeino kommune" ved lokalt arbeidsutvalg for utarbeiding av verneplan for Gohteluoppal nasjonalpark og vern av myrer og våtmarker i Kautokeino kommune. Vi viser også til brev fra Badjineanu Gilisearvi av 16.06.2007 "Varsel om opprettelse av nasjonalpark i Gohteluoppal". Videre viser vi til brev fra Badjineanu Gilisearvi av 17.03.2010 til Sivilombudsmannen.

Badjineanu Gilisearvi er imot fredningsforslagene som er fremmet ved Miljøverndepartementet og Fylkesmannen i Finnmark, jfr. høringsforslag.

Badjineanu Giliservi går imot forslagene bl a på bakgrunn av etterfølgende begrunnelse:

Avtalen mellom Sametinget og Miljøverndepartementet av 31. januar 2007 om naturvern i samiske områder må anses for brutt.

Avtalen anses brutt i og med at berørte samers interesser ikke er avklart i tråd med denne avtalen. Det er gjort utredning, bl a ved Samisk høgskole, men denne utreder en generell bruk. Avtalen er heller ikke fulgt med hensyn til gjennomføring av prosess om konsultasjon, idet dette er forsert slik at samarbeidet med både Arbeidsutvalget og øvrige har vært uakseptabelt, jfr. uttalelse fra arbeidsutvalget og unison motstand fra folkemøter.

Arbeidsutvalget representerer heller ikke berørte samers interesser, men er i hovedsak representant for allmenne interesser. Selv reindriftens representasjon er indirekte i forhold til berørte brukere, da næringens representasjon ikke er ved de reinbeitedistrikt som bruker aktuelt område, men ved valgt representasjon høyere i reindriftsdemokratiet. Dermed har disse bl a ikke tatt kontakt med Reinbeitedistrikt 37, som mer enn noen andre distrikt berørt av reguleringene i Gohteluoppal ved at de er det eneste distriktet som ofte kommer inn i området på barmark om høsten fra

midten av oktober. Øvrige rettighetshavere er ikke identifisert i utredninger, men heller beskrevet i en form hvor hele "lokalbefolkningen i Kautokeino" fremstår som legitim bruker. Dette åpner for en dispensert motorisert ferdsel som ikke har noen grunnlag fra tradisjonell bruk.

Og det er meget tvilsomt om denne avtalen i det hele var lovlig. Avtalen er inngått etter at Finnmarksloven trådte i kraft pr 01.07.2006 og den bryter med den anvisning loven gir for bl a avklaring av rettighetshavere i Finnmark. Sametinget og MD har ikke anledning til å tilsidesette de rammebetingelsene som loven gir for den enkeltes rettssikkerhet med hensyn til rettigheter. Sametinget og MD bryter loven ved i realiteten å henvise identifisering og avklaring av rettighetshavere til en konsultasjonsprosess. Dette er en realitet i det saken forutsettes vedtatt før berørte rettighetshavere er identifisert innenfor mandatet for Finnmarkskommisjonen.

Et demokrati kan ikke fungere uten et rettsvesen. Finnmarksloven er vedtatt med anvisning om at også samiske rettighetshavere skal ha samme grad av rettsbeskyttelse som andre borgere i landet. Derfor kan ikke Sametinget og MD lage unntak for dette uten samtidig å skyve dette prinsippet til side. Den enkeltes rettssikkerhet vil da falle tilbake til et demokratisk votum i ulike arbeidsutvalg, styrer, organisasjoner, departementer ol.

Sametinget og MD har heller ikke anledning til å tilsidesette Finnmarkslovens klare anvisning i §19 om at områder som tilhører andre enn Fefo ikke kan legges ut til fredning. Så lenge rettighetshavere i de enkelte områdene ikke har fått oppfylt sin rett til å få prøvet sin sak i Finnmarkskommisjonen, Utmarksdomstolen og videre i rettssystemet etter anvisningene i Finnmarksloven, har ikke Fefo rett til å påberope seg lovlig eierskap til de enkelte rettighetshaveres ressurser eller områder. I beste fall er slik påberopelse av annenmanns eiendom en påstand, som Fefo ikke kan bevise eierskap til før eventuell gyldig dom foreligger. Denne forutsetningen kan ikke Sametinget og MD avtale seg bort fra. Derfor mener vi at angjeldende avtale mellom Sametinget og MD må være ulovlig. Den kan ikke heller ikke benyttes for legitimering av fredning.

Sametinget og MD bør godta at Finnmarksloven skal representere lovregler som innebærer en jordreform, hvor samisk bruk gir rettigheter. Dette har Norge unntatt seg fra opp gjennom historien. Med jordlovene av 1902 vedtok myndighetene til og med en forskjellsbehandling, hvor nordmenn på etnisk grunnlag kunne få jord i samiske områder, mens samene ikke engang var kvalifisert på lik linje i egne områder. Denne etniske eller rettere sagt rasistiske forfordeling av egen befolkning gjenspeiles i eiendomsregistrene også idag. Overføringen av matrikkelen for Finnmark fra Statskog til Fefo gir ikke Fefo noe bevis om eierskap over bestående rettigheter og grunn som i h t hevd eller alders tids bruk tilligger andre rettighetshavere.

Også påstanden om at den nye Naturmangfoldloven tilsidesetter Finnmarkslovens §19 (bestemmelsen om at bare Fefo-land kan fredes), må være gal. Finnmarksloven er en særlov spesielt for Finnmark og har sin bakgrunn i de samiske rettighetene i "Sameland". Det er meningsløst om Naturmangfoldloven skal tilsidesette bestemmelsene i Finnmarksloven, før disse bestemmelsene engang har nådd å komme i bruk. Det er mulig Sametinget og Stortinget har mandat til å frede områder, men grunnleggende rettsprinsipper kan ikke skyves til side underveis. Beslutning om fredning eller ikke kan bare skje etter at bl a berørte rettighetshavere til de enkelte fredningsområdene har fått prøvet sak om eierskap. Badjineanu Gilisearvi og rettighetshavere kan tape sine saker i retten, men vi kan ikke fratras sikkerheten om rettslig prøving, ei heller bøye oss for krefter som bruker miljøargument til legitimering av skyggeaktige hensikter og som fortsatt vil unndra samiske rettighetshavere fra rettsprinsipper som ellers har vært gjeldende for nordmenn i flere århundrer.

Vi viser også til uttalelse sent inn til Fylkesmannen i Finnmark ved varsel om vern den 15.05.2007. I Badjineanu Gilisearvi sitt mandat område er det flere områder, hvor tradisjonell samisk utmarksbruk er utøvd fra gammelt av og videreført frem til idag, jfr. bl a forannevnte uttalelse til varsel om vern:

"Over langvarig samisk bruk er enkelte ressursområder hevdet grunn i forbindelse med utmarksdrift. Der er flere slike tradisjonelle driftsområder innenfor det området som sokner til Bygdelagets mandat område. De tradisjonelle utmarksområdene Goahteluoppal, Vuohcetvuopmi, Luhppujávri-området, Njahpitvuopmi, Sállanluoppal og Galaniitu er institusjonaliserte rettighetsområder hevdet på grunnlag av langvarig bruk. Av disse er flere innenfor varslet område for nasjonalpark. Slik hevd kvalifiserer for rett til grunn, til ferdsel, til all jakt og fiske i driftsområdet. Det er videre mer sporadisk jakt, fangst, fiske, bærplukking mm. i hele området. Befolkningen i bygda har benyttet alle utmarksressursene i nærområdet vedvarende over lang tid, i mange tilfeller uten at dette er registrert i noen offentlige registre; som bærplukking, fiske med not og garn, jaktplasser for andejakt om våren, snarefangstområder etter rype, vedteig mm. Bygda har over flere tiår tilbake bl.a etablert en egen forvalter for vedteig...."

Badjineanu Gilisearvi er imot enhver form for fredning i Goahteluoppal, slik dette er fremmet av Fylkesmannen i Finnmark og Miljøverndepartementet. Alternativet er lokal bruk basert på respekt for natur og rettighetshavere for samisk utmarksbruk og reindriftsutøvelse i de enkelte områdene.

Vern av og respekt for naturen

Når Badjineanu Gilisearvi går imot forslag om opprettelse av nasjonalpark i Goahteluoppal eller opprettelse av naturvernområde, så ligger det ikke i det at bygdelaget ikke ønsker å verne om natur og vise respekt for naturen. I det ligger at

vi skal få bevare og utvikle vår bruk av naturen på en biologisk, kulturell og økonomisk bærekraftig måte. Det tradisjonelle naturvernet som staten ved Fylkesmannen i Finnmark og Miljøverndepartementet legger opp til er til hinder for utvikling av vår bruk av naturen.

De offentlige forvaltningsmessige ordningene for Finnmark, inklusive de aktuelle områdene for fredning, har i lang tid vært styrt inn i en "allmenningens tragedie" på tvers av lokale samiske rettighetsoppfatninger. Motivet for denne langvarige offentlige praksisen har vært å aktivt bryte ned de samiske lokale rettighetsoppfatningene, slik at alle naturressursene i de samiske områdene tilfaller staten. Med etableringen av Finnmarksloven ble hovedsaklig ansvaret for videreføring av "allmenningens tragedie" flyttet til Finnmarkseiendommen. Denne kan videreføres innenfor rammen av Finnmark som felleseie for befolkningen i Finnmark. Imidlertid ligger det også innbakt deler av internasjonal urfolksrett i loven, som kan gjeninnføre endel av de samiske lokale rettsoppfatningene og på den måten bidra til en vei ut av "allmenningens tragedie" og med det gi en plattform for fremtidig bærekraftig bruk av naturen. Rettighetsdimensjonen i dette er enkeltvis det viktigste tiltaket for vern av naturen i Kautokeino kommune og Finnmark forøvrig. Den offentlige forvaltning har etablert "allmenningens tragedie", hvor manglende styring med ressursforvaltning og motorisert ferdsel nå brukes som argument for naturvern. Dette er Badjineanu Gilisearvi imot.

Det er også fremholdt fra Fylkesmannen i Finnmark at Norge er bundet av internasjonale konvensjoner, som forplikter etablering av større verneområder. Underveis i prosessen om denne saken er det imidlertid kommet frem at Norge har oppfylt disse forpliktelsene. Derfor er dette ikke noe argument for vern. Badjineanu Gilisearvi anser det derfor unødvendig å tvinge igjennom etablering av Goahteluoppal som nasjonalpark eller landskapsvernområde.

Denne uttalelsen er behandlet i styret for Badjineanu Gilisearvi og tilsluttet enstemmig den 27.06.2010.

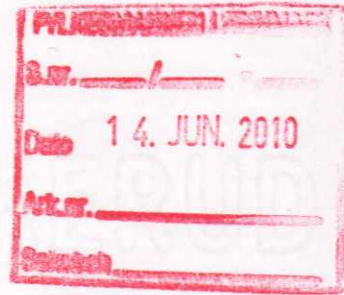
Med vennlig hilsen

Turid Westerheim
Leder Badjineanu Gilisearvi

Vedlegg: Uttalelse fra Fylkesmannens arbeidsutvalg, mottatt som e-mail den 25.06.2010. Brevet foreligger hos Fylkesmannen.
Brev fra Badjineanu Gilisearvi den 16.06.2007 til Fylkesmannen i Finnmark. Brevet foreligger hos Fylkesmannen.
Brev fra Badjineanu Gilisearvi den 17.03.2010 til Sivilombudsmannen. Kopi av brev vedlagt.

Direktoratet for
mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Fylkesmannen i Finnmark
Statens hus
9815 VADSØ

postmottak@fmfi.no

Deres ref: 2007/1903

Vår ref: 08/00706-4

Dato: 09.06.2010

FORSLAG OM OPPRETTELSE AV VERNEOMRÅDE VED GOAHTELUOPPAL I FINNMARK

Vi viser til Deres brev av 24.04.2010.

Navn- og adresseendring

Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (Bergvesenet) har fra 01.01.2010 fått nytt navn og heter nå Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (Direktoratet for mineralforvaltning).

Post- og besøksadresse er som før, men vår nye e-post adresse er mail@dirmin.no

Vi ber om at nytt navn og e-postadresse benyttes i senere korrespondanse. Vi viser for øvrig til vår hjemmeside www.dirmin.no.

Fra samme tid er mineralloven med forskrifter gjort gjeldende (Lov19. juni 2009 nr. 101 Lov om erverv og utvinning av mineralressurser og FOR-2009.12.23 nr.1842).

Merknad til høringen

Direktoratet for mineralforvaltning (Bergvesenet) har tidligere gitt innspill i brev av 20.01.2009 og har ingen merknader til det foreslåtte verneområdet.

Med hilsen

Per Zakken Brekke
bergmester

Bjarne Lieungh
senioringeniør

Fylkesmannen i Finnmark
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmfi.no

Vår ref.: 108.10-131-kja

Deres ref.:

Dato: 02.07.10

Uttalelse til høring av forslag om opprettelse av verneområde ved Goahteluoppal

Vi viser til ovennevnte høring. Etter avtale med Johannes Abildsnes har vi fått utsatt høringsfrist til 2. juli.

Innledning

DNT er en organisasjon med 232 000 medlemmer og 56 medlemsforeninger. Som en ansvarlig og ikke-kommersiell aktør er DNT tillagt samfunnsoppgaven som tilrettelegger for en natur- og landskapsvennlig infrastruktur av hytter, stier og vinterløyper både i og utenfor våre verneområder. For å bidra til friluftslivsaktivitet arbeider vi også for å ivareta viktige friluftslivsområder - og kvaliteter. DNT har også en samfunnsrolle som formidler av den enkle og naturvennlige turtradisjonen. Både for å bidra til økt natur- og kulturkunnskap i befolkningen, og for å sikre at allmennhetens rettigheter og plikter etter friluftsloven blir ivaretatt.

Verneform og avgrensning

DNT støtter etablering av et verneområde. Regjeringen har som mål om å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010, og vern av Goahteluoppal vil bidra positivt til å nå dette målet. Vern av natur støtter opp om våre mål om et enkelt, aktivt, allsidig og naturvennlig friluftsliv, ved å sikre områder som grunnlag for gode naturopplevelser nå og i fremtiden. Vi har imidlertid registrert den sterke lokale motstanden til verneplanen. Lokale synspunkter og hensyn må etter vår mening tas med i betraktning ved avgrensning av verneområdet.

Friluftslivets plass i verneområdene

St.meld. nr. 26 (2006-2007) "Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand" setter som mål at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet. I forarbeidene til naturmangfoldloven er det også klart uttrykt at verdien av friluftsliv inngår i lovens formål. For nasjonalparker angir loven som en hovedregel at ferdsel til fots i henhold til friluftslovens regler er tillatt. Dette er et uttrykk for at friluftsliv ofte er et viktig sidehensyn ved naturvern, og at det inngår i naturmangfoldlovens formål å forvalte naturen på en måte som fremmer friluftslivet. Vernebestemmelsene må derfor sikre retten til fri ferdsel, og viktige opplevelsesverdier som natur, kultur, landskap og minst mulig bruk av motoriserte fremkomstmidler.

Verneområdet må ivareta samisk kultur

DNT støtter at formålet også omfatter bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Vernebestemmelsene må i tillegg ta hensyn til lokalbefolkningens tradisjonelle bruk av området, som ved jakt og fiske. Dette må imidlertid ikke åpne for bruk og aktiviteter som kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet.

Reiseliv

DNT merker i sommer i samråd med reindriftnæringen en ny sti fra Kautokeino til Nordkapp, noe som vil bidra til å kanalisere ferdselen i området til lite sårbare naturområder. Av erfaring vet vi at turister oppfatter nasjonalparker som et kvalitetsstempel på villmarksnatur. Etablering av en nasjonalpark nært opp til denne stien vil etter vår vurdering derfor også kunne bidra til økt lokal verdiskaping.

Tilrettelegging for et enkelt friluftsliv

DNT tilrettelegger for et enkelt friluftsliv tilgjengelig og åpent for alle. Bestemmelsene må sikre at dette også er mulig i fremtiden.

Organisert ferdsel

Organisert ferdsel til fots vil i de fleste tilfeller være uproblematisk i forhold til naturmiljøet, og bør derfor være tillatt uten videre slik bestemmelsene foreslår. Ut i fra høringsdokumentet kan vi ikke se at ferdselsformer etter friluftsloven i dag truer verneverdiene angitt i formålet. Slik ferdsel bør derfor tillates uten videre, og i bestemmelsene heller gi mulighet for å etablere retningslinjer for ferdselen ved et seinere tidspunkt dersom dette viser seg nødvendig.

Allemannsretten omfatter organisert ferdsel. Vi mener derfor det ikke finnes hjemmel for at organisert ferdsel kun er tillatt i regi av bedrifter og foreninger med tilhold i Kautokeino kommune, slik det lokale arbeidsutvalget foreslår.

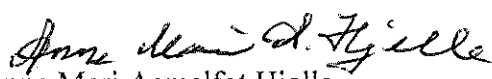
Motorferdsel

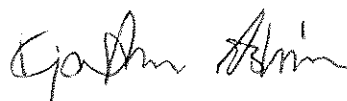
For å kunne drive et enkelt og naturvennlig friluftsliv er stillhet en faktor som må tillegges stor vekt. Dette fremheves også i St.meld. nr.39 (2000-2001) "*Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet*". I verneområdene må det derfor være et generelt forbud mot motorferdsel, og DNT er av den klare oppfatning at rekreasjonskjøring her må være forbudt. Nyttkjøring bør derimot tillates i henhold til lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, så fremt dette ikke kommer i konflikt med verneformålet.

Rådgivende utvalg

Som følge av regjeringens beslutning om lokal forvaltning av verneområder vil det kunne bli etablert et rådgivende utvalg for Goatheluoppal. DNT ønsker å delta i dette utvalget.

Med vennlig hilsen

Anne Mari Aamelfot Hjelle
assisterende generalsekretær

Kjartan Askim
fagsjef naturforvaltning

Kopi til Alta og Omegn Turlag

Erlend Vold Enget
Amerikavegen 41
2350 Nes på Hedmark

Fylkesmannen i Finnmark
Statens hus
9815 Vadsø

Nes på Hedmark, 15. juli 2010

Høringsuttale, verneplan for Goahteluoppal

I e-post 21. juni ba jeg om å få tilsendt høringsdokumentene for verneplanen. Disse ble etterlyst i e-post i dag. Jeg beklager uansett at min høringsuttale kommer for sent i forhold til fristen.

I NOU 1986: 13 foreslo et enstemmig utvalg å opprett en nasjonalpark i dette området, sågar med strenge vernebestemmelser. St.meld. nr. 62 (1991-92) videreførte forslaget, og Stortinget sluttet seg i 1993 til at det her kunne opprettes en nasjonalpark. Fylkesmannen i Finnmarks oppdrag har derfor vært å gjennomføre en verneplan med sikte på å opprette en nasjonalpark.

Føringene er følgelig entydige for at verneformen nasjonalpark (alternativ A) skal brukes. Likevel er det verdt å merke seg arbeidsutvalgets bekymring for at vernebestemmelsene for en nasjonalpark vil pålegge lokal bruk av området for store restriksjoner. Dette er bakgrunn for Fylkesmannens alternative forslag om Muvrrešáhpi landskapsvernområde, med to mindre alternative avgrensninger (alternativ B1 og B2) i forhold til forslaget om nasjonalpark.

Verneverdiene i området omkring bygda Goahteluoppal er store, og godt dokumenterte, og omfatter både natur- og kulturlandskap. I tillegg representerer området naturtyper som hittil ikke er representert i Norges nasjonalparker. Dette i seg selv taler for verneformen nasjonalpark. Et verneområde i Goahteluoppal vil grense til Reisa nasjonalpark i Troms, samt til områder med status som ødemarksområder på finsk side. Dette vil bidra til å sikre et stort område på begge sider av riksgrensene mot tyngte tekniske inngrep.

Vernekategorien nasjonalpark har i de senere årene fått en ansiktsløftning og økt prestisje gjennom blant anna konseptet nasjonalparkkommuner, Green Chartersertifisering og økt fokus omkring det å ta nasjonalparkstatusen i bruk som et aktiva i reiselivsammenheng og annen næringsutvikling lokalt.

I forbindelse med verneplan for Sundsfjordfjellet i Gildeskål, Meløy og Beiarn kommuner i Nordland, som nå er på høring, ba arbeidsutvalget for verneplanen om at verneformen nasjonalpark ble utredet framfor naturreservat, som er verneformen som har gått igjen siden området ble forslått vernet i NOU 1986: 13. I strategisk plan for Steigen kommune i Nordland er hele to områder foreslått som nasjonalpark, mens Bardu kommune i forbindelse med verneplan for det som snart opprettes som Rohkunborri nasjonalpark, ba om et større område enn foreslått ettet stortingsbehandlingen ble utredet.

Verneformen nasjonalpark er en internasjonalt anerkjent verneform, og ert kvalitetsstempel for opplevelsesverdiene i et område, både innenfor og utenfor de juridiske grensene for et verneområde. Det viser også de senere årenes satsning både lokalt og fra sentralt hold omkring nasjonalparkene som merkevare.

Det er grunn til å understreke at de samlede verneverdiene i Gohteluoppalområdet består både av natur og kultur, og dermed er et resultat av bruk, bruksformer og ikke-bruk av området gjennom tidene.

På bakgrunn av dette føler jeg at verneformen nasjonalpark er den riktige for Gohteluoppalområdet. Bruk av området, i form av jakt, fiske, friluftsliv, reindrift og annen næring vil i stor grad kunne fortsette som tidligere, samtidig som verneverdiene sikres for framtida, løftes fram og åpner for nye muligheter.

Vernebestemmelsene, som jeg på grunn av tidsaspektet i min høringsuttale ikke har kommet inn på, vil sammen med forvaltningsplanen, lokale initiativ og engasjement kunne bidra til at vernevedtaket blir til et lokalt løft.

Jeg støtter opprettelsen av en nasjonalpark med alternativ A. Dette er et godt avgrenset område som sikrer de fleste større verneverdiene i området. Dersom et mindre verneområde likevel blir aktuelt, tilsvarende B1, bør verneformen nasjonalpark også brukes. Jeg ser på alternativ B1 som et absolutt minimum for avgrensning, men mener at alternativ A er det som er faglig forsvarlig og bærekraftig i et lengre tidsperspektiv.

Nasjonalparkens navn kan godt være Muvrrešáhpi nasjonalpark, uavhengig av om alternativ A eller B1 velges. Primært støtter jeg fylkesmannens forslag om at navnet blir Gohteluoppal nasjonalpark, siden dette vil løfte fram kulturlandskapet på en langt bedre måte som en verdi for området. Sekundært ser jeg for meg et navn sammensatt av de to.

Med vennlig hilsen

Erlend Vold Enget
(sign.)

Finnmarkseiendommen
Finnmarkkuopmodat

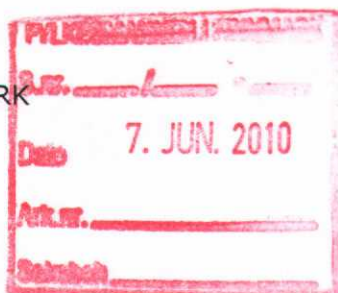
Vår dato/Min beaivi
04.06.2010

Deres dato/Din beaivi

Vår ref./Min čuj.
07/01000 SPA
311.1
Deres ref./Din čuj.

FYLKESMANNEN I FINNMARK
DAMSVEIEN 1

9815 VADSØ

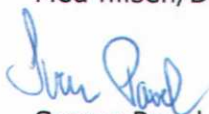
UTTALELSE TIL FORSLAG OM OPPRETTELSE AV VERNEOMRÅDE VED GOAHTELUOPPAL I MEDHOLD AV NATURMANGFOLDLOVEN

Finnmarkseiendommen/Finnmarkkuopmodat (FeFo) viser til høring vedrørende etablering av verneområde ved Goahteluoppal.

Styret i FeFo behandlet saken på sitt møte 1. juni og vedtok følgende uttalelse:

"FeFo går i mot ytterligere vern av FeFo-grunn og støtter ikke forslaget om etablering av et nytt verneområde."

Med hilsen/Dearvvuođaiguin

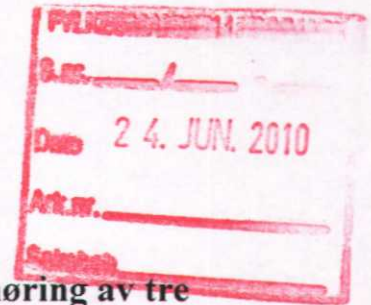

Sverre Pavel
eiendomssjef

Ingvild Aleksandersen
nestleder

Fylkesmannen i Finnmark

Statens Hus
9815 VADSØ

Enstemmig vedtak fra Finnmark fylkesting angående høring av tre vernesaker i Finnmark, sak 10/31

Finnmark Fylkeskommune har mottatt 3 større vernesaker til høringsuttalelse:

- Forslag om opprettelse av verneområde ved Goahteluoppal
- Verneplan for myrer og våtmarker i Finnmark
- Forslag om utvidelse av Øvre Anarjohka nasjonalpark

Finnmark Fylkesting slutter seg til FeFos uttalelse av 01.06.10, og går i mot ytterligere vern av grunn i Finnmark. **Fylkestinget støtter ikke etablering av noen av de 3 foreslåtte verneområder/planer.**

Fylkestinget er bekymret over andelen båndlagt areal i Finnmark. Bruk av naturreservat, nasjonalpark eller landskapsvernområde er veldig restriktive verneformer. Den nye naturmangfoldloven har gitt nye verktøy for vern av selve formålet, for eksempel en rødlistet dyreart. De 3 foreslåtte verneforslagene tar ikke utgangspunkt i formålet, og hvilke tiltak eller restriksjoner som er mest hensiktsmessig benyttet, for eksempel overfor sjøfugl.

Utmark i Finnmark har vært høstet av lokalbefolkningen i uminnelige tider. En bærekraftig forvaltning av områder fordrer også en fornuftig bruk av områdene. Høsting av naturen opprettholder balanse i naturen. En kunnskapsbasert forvaltning av ressurser må legges til grunn, både for høsting og restriksjoner. Der er allerede eksempler på at bestander er syke i fiskevann, som ligger innenfor vernede områder og dermed ikke lengre høstes av. Dette styrker intensjonen om "vern gjennom bruk", framfor å båndlegge arealer gjennom sterkt restriktive verneformer.

Finnmark har allerede store områder som er båndlagt. Den seneste tiden har det blitt opprettet og utvidet store nasjonalparkområder både på Seiland-, Varangerhalvøya- og Stabbursdalen nasjonalparker. Fylkestinget beklager at erfaringene fra disse prosesser i liten grad følger opp Stortingets intensjoner om lokal forankring, samt vern gjennom bruk. I alle tilfellene opplever lokalbefolkningen sterk grad av restriksjoner, og områdene vil ikke kunne reguleres til for eksempel næringsutvikling.

Finnmark Fylkesting er opptatt av lokal forankring av verneprosesser, og ber Fylkesmannen i Finnmark eksplisitt invitere alle berørte hytteiere, organisasjoner og enkeltpersoner i de

berørte områder til en gjennomgang av planforslaget med fokus på konsekvenser for dagens bruk.

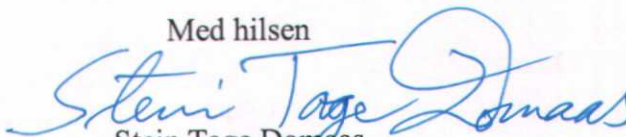
Norge er forpliktet til å ta vare på våtmark på en bærekraftig måte, gjennom sin tilslutning til Ramsar-konvensjonen. Av Norges 37 Ramsar-områder, er 4 lokalisert i Finnmark. Det må ikke være slik at formålet med vern er et prosentmål for hvor stort areal som skal være vernet, men hensikten må være den enkelte art.

Vern av myr og våtmark dekker 1.500 km² i landet, hvorav 20 områder i Finnmark tilsvarende 105 km². Den foreslåtte verneplan for myr og vassdrag som er ute til høring, legger opp til å verne ytterligere 23 områder i fylket, med et område på 793,5 km². Verneformen som er foreslått er naturreservat, som er strengeste verneform iht naturmangfoldloven.

De områder som forelås i Finnmark utgjør over halvparten av det området som allerede er vernet i landet. Fylkestinget slutter seg ikke til etableringen av dette verneområdet, så lenge ikke selve formålet er den enkelte art, og verneform som benyttes må i det enkelte tilfellet tilpasses formålet.

Primærnæringene i Finnmark, jordbruk og reindrift, er for det meste basert på myrjord og våtmark. Dersom det legges nye restriksjoner på bruk av slike områder, vil det få store konsekvenser for utvikling i disse næringene.

Med hilsen

Stein Tage Domaas

Areal- og kulturvernsjef
Finnmark fylkeskommune

Kopi til: Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 TRONDHEIM
Miljøverndepartement, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO
Sámediggi/Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOHKA-KARASJOK

Vår saksbehandler

Maj Børge Gabrielsen, bgabrielsen@mil.no
78 49 21 15, 0590 2115
HV-17/G-3

Vår dato

2010-06-02

Vår referanse

2010/003085-004/FORSVARET/811

Tidligere dato

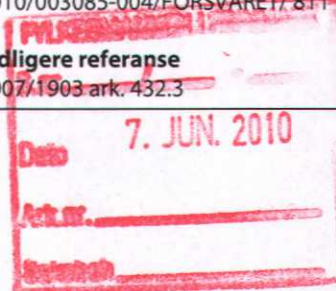
2010-04-27

Tidligere referanse

2007/1903 ark. 432.3

Til

Fylkesmannen i Finnmark
Statens hus
9815 VADSØ

Kopi til

Verneområde ved Gohteluoppal - høringsuttalelse

1 Bakgrunn

Finnmark heimevernsdistrikt nr 17 (HV-17) viser til tilsendt høringsdokument.

2 Militær operativ virksomhet

Militær operativ virksomhet er unntatt fra vernebestemmelser for et eventuelt verneområde. I St. meld. nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" side 47 er slik virksomhet bl a beskrevet til å gjelde overvåkning av land-, sjø- og luftterritoriet.

Grensekontroll er slik virksomhet. For å kunne utøve effektiv grensekontroll er det nødvendig med infrastruktur representert ved bygg og anlegg med tilhørende transport til og fra via luft, bakke og vann. Motoriserte, luftbårne og patruljer til fots vil gjennomføres langs grensen og i grensesonen.

HV-17 har en patruljehytte innenfor foreslåtte grenser, lokalisert til Hirvasmaras. Nedenfor følger et forslag til tekst som bør skrives inn i utkastet til forskrift om vern:

I forbindelse med operativ virksomhet kan Forsvaret etablere, drifte, vedlikeholde og forvalte infrastruktur, bygg og anlegg. Nyetableringer og justeringer av eksisterende infrastruktur, bygg og anlegg konfereres med forvaltningsmyndigheten før tiltaket etableres eller justeringer gjennomføres.

3 Konklusjon

HV-17 foreslår tatt inn den teksten som er skrevet i kursiv ovenfor, for å forebygge feiltolkninger ifm fremtidig bruk av patruljehytten, og eventuelt andre tiltak som måtte bli nødvendige.

Even Sandland
Oberstløytnant
Sjef

Postadresse

Postboks 800, postmottak
2617 Lillehammer

Besøksadresse

Stallo, Porsangmoen
9709 Porsangmoen

Sivil telefon/telefaks

78 49 21 15/78 49 21 80

Militær telefon/telefaks

0590 8000 / 0590 2180

Epost/ Internett

hv-17.kontakt@mil.no
www.mil.no/hv/hv-17

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

Vedlegg

0

forum for
natur og
friluftsliv
Finnmark

Fylkesmann i Finnmark

Høringskommentar fra FNF Finnmark til forslag om opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal

Forum for natur- og friluftsliv, FNF, er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivsorganisasjonene i fylket, og representerer det tradisjonelle og umotoriserte friluftsliv.

Vi synes det er flott at det her foreslås vernet særs viktig våtmarks- og vassdragsnatur med nasjonal til internasjonal verdi. FNF støtter formålet med å bevare dette særpregede kjerneområde for palsmyrer som Norge har et internasjonalt ansvar for å ivareta. Videre mener vi det er viktig å ivareta dette svært viktige hekkeområdet for våtmarksfugl hvorav mange er rødlistede arter. Også for fauna er områdene særs viktig for mange rødlistede arter og samlet sett innehar områdene mange særlige viktige naturkvalitetene. Vi mener også det er viktig å bevare kulturminnene her sammen med naturgrunnet uten tyngre tekniske inngrep for framtidige generasjoner.

FNF mener at det samtidig med vern, må gis rom for bærekraftig høsting og bruk av naturen som ikke forringer områdets kvalitet. Vi merker oss som svært positivt at de framlagte forslag åpner for mulighet for jakt, fikse og annen høsting. Vi mener at ivaretagelse av naturgrunnet i et langsiktig perspektiv også er viktig for å kunne bevare grunnet for tradisjonell samisk utmarksbruk og kulturoverføring.

Men samtidig merker vi oss at det kommer fram i utredningene at det er omfattende barmarkskjøring og mange kjørespor med terrengskader i området. Vi tror det er formålstjenelig å tilrettelegge for en opprettholdelse av aktivitet innen rammer som muliggjør styring av omfanget og skadepotensialet ved motorisert ferdsel.

Etter vår vurdering er forslag B1 om landskapsvernområdet, det forslaget som er nærmest til å ivareta de ulike hensyn slik at vernebestemmelsene praktisk kan realiseres.

Med hilsen

Anne Greve
Koordinator
FNF Finnmark
Kirkenes den 30.06.10

Vår saksbehandler
Cato Johansen 90098542

Vår dato
2010-05-20
Tidligere dato

Vår referanse
2007/00048-374/FB/811
Tidligere referanse

Til
Fylkesmannen i Finnmark
Statens Hus
9815 VADSØ

Kopi til
Luftoperativt inspektorat

Forslag om opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal - Høringsuttalelse

Det vises til oversendelse av forslag til verneområde ved Gohteluoppal, Kautokeino kommune. Forsvarsbygg uttaler seg om eiendoms- og arealbruksinteresser på vegne av Forsvarsdepartementet og Forsvaret i vernesaker.

Heimevernet, avd. HV-17, har som nevnt i teksten en grensevaktthytte innenfor planområdet (Hirvasmaras). Bruksfrekvensen er varierende, men transport med helikopter og ATV kan i perioder være nødvendig. Forsvarsbygg er tilfreds med at verneforskriften tillater Forsvarets nødvendige operative virksomhet, samt adgang for eventuell ombygging og utvidelse av hytte etter søknad.

I tråd med resultatet fra arbeidet fra den interdepartementale arbeidsgruppen fra Miljøverndepartementet, Forsvarsdepartementet, Direktoratet for Naturforvaltning, Luftoperativt inspektorat og Forsvarsbygg, som var nedsatt for å avklare forholdet mellom Forsvarets militære lavflyging og verneinteresser, oppfatter vi dessuten at den militære luftoperative virksomhet vil sortere inn under unntaksbestemmelsene i forskriftenes § 6.

Cato Johansen
Arealplanlegger
Utleietjenester Arealplan

Høringspart:
Grunneier: Berit Helene Gaino og
datter Lisa Marie Kristensen

26/6-2010

Fylkesmannen i Finnmark
Miljøvernavdelingen
Statens hus
9815 VADSØ

Om opprettelse av vern i Gohteluoppal

Vi er etterkommere av den første som bosatte seg i Gohteluoppal på midten av 1800-tallet, Nils Persen Tornensis. Det er Berit Helene Gaino som eier den tradisjonsrike fjellstua i Gohteluoppal. Dette er vårt syn til høringen om vern i Gohteluoppal:

Nils Tornensis kjøpte eiendommen i Gohteluoppal 5. august 1905. Vår familie har alltid tatt vare på og underholdt områdene rundt Gohteluoppal. Nils Tornensis sørget for at fiskebestanden holdt seg vedlike, og det samme gjorde de som kom etter han. Tornensis og hans far ryddet garnplasser og ryddet også plasser slik at de kunne trekke not rundt vassdragene i Gohteluoppal og helt opp til Vuohcctjavri. Familien har drevet med gårdsbruk og fjellstuedrift helt siden 1905. Vår familie har også alltid høstet av naturen i form av bærplukking, jakt på ryer og ender og småvilt.

Familien vår er oppvokst i Gohteluoppal og kjenner området godt. Vi er en viktig del av Gohteluoppal og Gohteluoppal er den viktig del av oss. Vår familie har i alle tider drevet med følgende aktiviteter gjennom året.

Januar: hentet ved i vedskogen.

Februar: rypefangst.

Mars: reparasjoner av not og fiskegarn.

April: fraktet utstyr til fiskevannene.

Mai: andejakt, gjeddefiske og vedhogst.

Juni: notfiske. Spredd møkk på engene.

Juli: notfiske og slåttetid.

August: slåttarbeid, muldebærplukking og sennagressskjæring.

September: sanke reinlav. Vedarbeid. Slåtte ved myrvann.

Oktober: rundballsanking. Hentet kjørerein.

November: fiske med garn gjennom isen.

Desember: salg av saltsik.

For vår familie er det essensielt at vi kan leve og bo i Gohteluoppal slik vi og vår familie alltid har gjort. Vi eier fjellstua i Gohteluoppal som betyr at vi har et spesielt, og ganske unikt ansvar å ta vare på. For å kunne bo i fjellstua året rundt og videreføre den fastboende samekulturen som vi er bærere av må vi ha mulighet til å bevege oss i området og bevege oss i naturen. Med det mener vi at vi må kunne ha muligheten til å kjøre til Gohteluoppal med skuter på vinterhalvåret og firehjuling på sommerhalvåret.

Men vi må også kunne bevege oss i selve Goahteluoppal med disse fremkomstmidlene. Det er avgjørende for å kunne hente ved, fiske, plukke bær, osv, uten å bli begrenset av fysisk helse, lange avstander eller alder, etc.

Fra barnsben av har vår familie oppholdt oss i Goahteluoppal på somrene og på vårhalvåret, i tillegg til at Berit Helene bodde der store deler av sin barndom. Vi har blitt opplærte til å ta vare på naturen og de unike verdiene som finnes der. Denne kunnskapen må vi kunne gi videre til de som kommer etter oss, slik at det alltid vil være noen med unike kunnskaper om området, og unike kunnskaper om hvordan best bevare området, som eier fjellstua. Vi tror det er viktig for hele området og for menneskene i bygda. Vi eier et betydelig område i Goahteluoppal som man kan betegne som en særegen kulturskatt. Det er derfor avgjørende for stedets eksistens at våre etterkommere kan få denne tradisjonen, kulturen og kunnskapen som vi har.

Sammendrag:

Vi har her skrevet om vår families historiske bakgrunn i Goahteluoppal og hva slags aktiviteter vi har drevet med året rundt. Vi har også fortalt at vi har alltid bevart naturen i og rundt Goahteluoppal, og at det er viktig for framtidige generasjoner at de også får ferdes i området, for å bevare det som kan kalles en kulturskatt. Hvis det blir nasjonalpark så vil det begrense oss i å få både komme dit og utøve de aktiviteten vi har beskrevet overfor. Nasjonalpark kommer til å stoppe oss med alle dets begrensinger. Vi er derfor helt imot at det opprettes nasjonalpark i Goahteluoppal. Vi er imot begge forslagene fylkesmannen har kommet med.

Håper med dette at vi som en gruppe av fastboende samer kan bli likestilte med reindriftssamene i slike saker. Vi synes det er feil at man ikke tar likt hensyn til fastboende samer og deres tradisjon, som man tar til reindriftssamene. Fastboende samer har som reindrifta, verdifulle tradisjoner å ta vare på, og her har vi en mulighet til å gjøre det.

Vi håper at vi med denne uttalsen kan påvirke avgjørelsen om nasjonalpark i Goahteluoppal da det her har en slik stor betydning for oss.

Med vennlig hilsen,

Berit Helene Gaino
Grunneier

Lisa Marie Kristensen
Datter av Berit Helene

Sappen den 25. juni 2010

FORSLAG TIL OPPRETTELSE AV VERNEOMRÅDE VED GOAHTTELUOPPAL

Viser til høringsdokumentet av april 2010 med høringsfrist den 28 juni 2010.

Det foreslåtte verneområde er vinterbeiteland for rein tilhørende reinbeitedistrikt 36 Cohkolat & Biertavarri, Vest-Finnmark reinbeiteområde. Undertegnede er reindriftsutøver i reinbeitedistrikt 36 og i Aksomuotki siida. Dessuten har undertegnede vært som leder for reinbeitedistrikt 36 siden året 1978 både før, under og etter at Reisa nasjonalpark ble opprettet. Med utgangspunktet av det nevnte vil en herved komme med følgende:

Utrednings rapport fra Bioforsk

Viser til utarbeidet rapport "Utredning av vern i Goahtteluoppal konsekvensene for reindriften" fra Bioforsk utgitt februar 2010

I kraft som leder for rbd. 36 tok ikke Bioforsk den nødvendige kontakten med undertende siden ingen fremtidige behov om reindriften i rbd. 36 står beskrevet i rapporten. Dessuten har rapporten store mangler om rbd. 36, siden de to eneste reindriftsanleggene, den ene ved Fallecearru og den andre ved Moskolatvarri ikke står beskrevet her. Dessuten mengler rapportens kartdel, på side 16, distriktets gjeterhytteområdet ved Saitejavri/Fallecearru på hele 8 hytter med flere under planlegging.

Den reindriftsfaglige rapporten bør ikke legges som grunnlag for vurdering av reindriftenens konsekvenser og bør heller ikke bli basert bygget under.

Brukerinteresser – reindrift

Reindriften er også under utvikling. Tekniske og mekaniske hjelpemidler er tatt i bruk i reindriften og anskaffer seg nye og moderne alt etter behov. Det er videre behov for bygging av nye hytter til reindriften bl.a ved Saitejavri, som ikke står beskrevet i rapporten til Bioforsk.

Det fremtidige behovet for gjerder og trøer, for rbd. 36, er høyst sannsynlig i den nærmeste fremtiden innenfor dette område. Siden reindriften har hytter i området og behovet for brensel til disse er stor så vil de nærliggende skogene være aktuelle til dette formålet og til reingjerde bruk.

Siden nye anlegg til reindriften ikke kan forventes bli gitt tillatelse til og at slike ikke er beskrevet og kartfestet er situasjonen meget uforsvarlig angående å verne dette området i form av nasjonalpark.

Erfaring med Reisa nasjonalpark

Reisa nasjonalpark ble opprettet ved kgl.res 28. november 1986. Parken har eksistert i 24 år og erfaringene i reindriften har vært like lenge. Med henvisning til foreskriftene for parken kan en vise til kartet (se vedlegg til Bioforsk rapporten) hvor unntaket til reindriften kommer frem som bl.a. å bruke finsk territorie for å komme seg med motorisert kjøring fra nord til sør innenfor distriktet. Dessuten er det største området innenfor parken kun disponibelt 1-gang pr. år til reindriften på bar mark. Dette er helt uforsvarlig og reindriften i rbd. 36 har ikke

etterlevet påbudene. Beitetiden for rein innenfor dette området er fra 31. mars til 31. desember. Det vil si over 270 dager.

IUCN (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources)

Verdens naturvernunion (IUCN) har kategorisert verneområdene i 6 kategorier med de to første (I og II) som det sterkeste vernet og de to siste (V og VI) som de mildeste vernet og hvor også reindriften kunne ha pågått slik som behovet vil bli i fremtiden. Norge har bare godkjent bruk av 3 kategorier, nemlig I, II og V, som kan gjevnføres med reservater, nasjonalparker og landskapsvernområder. I kategori II område - nasjonalparker og i kategori V landskapsvernområder kan ikke reindriften pågå slik som den drives på nå idag, jfr. alternativ A Gohtteluoppal nasjonalpark og alternativ B Muvresahi landskapsvernområde.

Konklusjon:

Reindriften kan ikke leve ned de begrensninger som er nedfelt i standarforskriftene for nasjonalparker og reservater (kategori I og II jfr. IUCN). De negative konsekvensene for reindriften i rbd. 36 vil bli for store jfr. forslaget under kapittel 4 . Reindriften hverken kan eller vil snu utviklingen og vil dermed følge utviklingen som alle nabo-distriktene gjør.

Undertegnede og reindriften **går sterkt imot** opprettelsen av Gohtteluoppal nasjonalpark som alternativ A, med de forutsetninger som fremkommer i forslaget under kapittel 4. Likeledes **går en sterkt imot** opprettelsen av Muvresahpi landskapsvernområde hvor reindriften blir foreslått under samme forskriftsbestemmelser som under nasjonalparken.

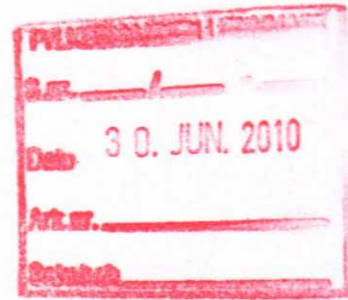
Med vennlig hilsen

Peer Gaup
Reineier i rbd. 36

Guovdageainnu Sámiid Searvi

Postboks 173

9521 Guovdageaidnu

Fylkesmannen i Finnmark

Miljøvernavdelingen

Statens hus

9815 Vadsø

25.06.10

HØRING – FORSLAG OM OPPRETTELSE AV VERNEOMRÅDE GOAHTELUOPPAL

Det vises til Fylkesmannens høringsbrev og høringsnotat av 27.04.10. Guovdageainnu Sámiid Searvi (GSS) sto ikke på adresselista, men ønsker likevel å komme med en uttalelse i saken.

GSS viser til Fylkesmannens høringsnotat pkt 1.2 Eiendomsforhold, der det framgår at Finnmarksiendommen er grunneier av nesten 100% av utredningsområdet. GSS minner om at eiendoms- og rettighetsforhold i Finnmark ikke er endelig avklart så lenge Finnmarkskommisjonen knapt har påbegynt sitt arbeid, og at det må tas hensyn til dette når det gjelder all disposisjon av grunn i Finnmark.

GSS viser videre til arbeidsutvalgets uttalelser, som er referert på høringsnotatets side 12. GSS mener arbeidsutvalgets kritikk av prosessen viser at målsetningen om urfolks og lokalbefolkningens innflytelse i beslutningsprosessen ikke er godt nok fulgt opp. Beslutningsgrunnlaget kan derfor ikke sies å være tilstrekkelig.

Guovdageainnu Sámiid searvi (GSS) kan derfor ikke akseptere noen av alternativene for vern som foreslås i høringsdokumentet.

GSS har allerede i 2004 løftet følgende uttalelse på NSRs landsmøte:

NASJONALPARKER OG FORVALTNINGEN AV DISSE

Nasjonalparker og opprettelsen av nye nasjonalparker innenfor de samiske bosetningsområder i Norge er i strid mot folkeretten og internasjonal urfolksrett i måter hvordan de statlige myndigheter oppretter og forvalter slike områder. Det vises spesielt til ILOs konvensjon nr. 169 og Konvensjon om sivile og politiske rettigheter av 1966.

Landsmøtet vil rette et særskilt søkelys mot den prosess og fremgangsmåte som opprettelsen av nasjonalparker skjer etter. Prosessen gjennomføres slik at de statlige myndigheter ikke oppfyller de krav som urfolksretten setter ved opprettelsen av nasjonalparker. Dette på grunn av:

Ved opprettelsen av parkene ser det ut til at samer er lite involvert når en park foreslås opprettet. ILO konvensjonens krav om konsultasjoner med urfolk og at de også har krav på å delta i bruk, styring og bevaring av disse ressurser er ikke oppfylt.

Forskrifter til parkene tar ikke tilstrekkelig hensyn til samenes krav om å kunne nyttiggjøre seg av de ressurser som finnes innenfor parkens områder, som samer tradisjonelt har utnyttet.

Myndighetene har en tendens til å endre forskrifter etter en viss tid, uten tilstrekkelig hensyntaker til urfolksretten. Hele prosessen gjennomføres med såkalte høringer og etter høringene foretas en opptelling av høringsresultatene, som medfører som oftest at parkmyndighetenes forslag blir gjennomført da urfolksgruppene som høringsinstanser i alle tilfeller er i mindretall. De fleste endringer i parkforskriftene har ført til vanskeligere forhold til urfolk å bedrive sine tradisjonelle næringer innen parkenes områder.

Myndighetenes overføring av forvaltningsansvaret til andre enn samer er også i strid med de rettigheter samer som urfolk har etter folkeretten i også å være som likeverdig part til eventuelle fordelene som parkområdene fremskaffer. Landsmøtet vil konkludere med at det i lovsform må opprettes en konsultasjons/forhandlings- og en forvaltningsordning som skal ha som formål å bli enige med samer ved opprettelsen og en fremtidige forvaltningen av nasjonalparker innenfor bosetningsområder til dette folket her i Norge; jfr. ILO konvensjonens krav artikkel 14 og 15.

I denne forbindelse vil landsmøtet vise til den nye nasjonale prosess som er iverksatt mht. bruk og vern i Tysfjord/Hellemo-området. De erfaringer som høstes i den sammenheng, må vurderes nøye, og ligge til grunn for utformingen av nærmere bestemmelser for den nye konsultasjons/forhandlingsordningen.

GSS konstaterer at det i 2005 ble etablert en konsultasjonsordning mellom Sametinget og Regjeringen, med tilhørende retningslinjer for verneplanarbeid i samiske områder fra 2007. Dette er etter GSS oppfatning et skritt i riktig retning når det gjelder å sikre samene som urfolk innflytelse i beslutningsprosesser som dreier seg om bruk og vern i samiske områder. Prinsipielt mener GSS at hvis vern i samiske områder innebærer endringer i den tradisjonelle og lokale bruken av området, så er dette å betrakte som et inngrep som krever samtynke fra samisk side.

GSS konstaterer videre at disse retningslinjene er nye, og pågående prosesser, slik som denne i Gohteluoppal, vil være viktig for å kunne vurdere om retningslinjene er tilstrekkelige og om de blir praktisert i tråd med målsetningen om økt samisk innflytelse. GSS mener at arbeidsgruppens kritikk av prosessen gir grunn til bekymring for at retningslinjene ikke blir fulgt. GSS oppfatter retningslinjene som minimumskrav for samisk innflytelse, og vil avvise verneprosesser som ikke oppfyller disse minimumskravene.

For styret i Guovdageainnu Sámiid searvi

Aili Keskitalo

leder

Fra: Maritex Gávpi[maritex.gavpi.1@gmail.com]

Mottatt: 20.06.2010 23:36:35

Til: Postmottak

Tittel: Uttalelse angående forslag om verneområde ved Gohteluoppal og verneplaner for myrer og våtmarker

Fylkesmannen i Finnmark
Statens Hus
9815 Vadsø

Årsmøtet i Kautokeino Arbeiderparti 18. juni 2010 har vedtatt følgende uttalelse:

Uttalelse angående forslag om verneområde ved Gohteluoppal og verneplaner for myrer og våtmarker

Det vises til høringsdokumentene angående
- opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal
- verneplan for myrer og våtmarker i Finnmark

Årsmøtet i Kautokeino arbeiderparti registrerer at områdene som foreslås vernet i Finnmark fylke utgjør over halvparten av det området som allerede er vernet i landet, og en uforholdsmessig stor andel av dette ligger innenfor våre kommunegrenser.

Lokalbefolkningen har i uminnelige tider høstet av naturens ressurser. Som urfolk har vi en kollektiv rett til de tradisjonelle høstingsområder, og kan ikke se på at storsamfunnet vil innskrenke vår tilgang til naturressursene og vår mulighet til å holde ressursene i hevd til kommende generasjoner.

Årsmøtet i Kautokeino arbeiderparti går i mot opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal. Årsmøtet i Kautokeino arbeiderparti går også i mot verneplanene for myrer og våtmarker i kommunen vår.

Det er restriktive verneformer som foreslås, og vi er bekymret over måten disse verneformene båndlegger areal og legger hindringer og restriksjoner for lokal bruk av arealene. Vi er også opptatt av at lokale primærnæringsutøvere (utmarksnæring, reindrift, jordbruk), organisasjoner og øvrige lokale interessenter skal høres i forbindelse med verneplanene, og at det skal legges avgjørende vekt på lokalbefolkningens syn i disse sakene. Vi føler at dette ikke har vært tilfellet hittil.

Lokalbefolkningens høsting av naturressurser i utmark medvirker til å opprettholde balansen i naturen. Det finnes allerede eksempler på at restriktive verneformer medfører at arealene gror igjen, slik at forekomster av bær og andre nyttevekster avtar. Man har også eksempler på overtallige og syke fiskebestander i fiskevann som ligger innenfor vernede områder - og slike fiskebestander kan man ikke høste fra. Derfor er det vår oppfatning at man må satse på vern gjennom lokal bruk, framfor å båndlegge arealer gjennom verneformer som legger store restriksjoner på lokal bruk og som fører til en forringelse av områdene.

Dersom det er absolutt nødvendig å opprette verneområder, så må tre grunnprinsipper legges til grunn:
- lokalbefolkningen må få være med å peke ut områder for vern, slik at man ikke legger unødige restriksjoner på bruken av lokalbefolkningens viktigste ressursområder
- dersom det legges restriksjoner for bruken av utmarka, så er det lokalbefolkningen som må tilgodeses i forhold til bruk og høsting av områdene
- det må betales erstatning til grunneier(e) ved båndlegging av areal i Finnmark, slik det gjøres ved båndlegging av areal andre steder i landet

Kautokeino 20.06.2010

Inger Marit Bongo
sekretær Kautokeino Arbeiderparti

**GUOVDAGEAINNU SUOHKAN
KAUTOKEINO KOMMUNE**

Fylkesmannen i Finnmark v/miljøvernadv.
Statens Hus
9815 Vadsø

Melding om vedtak

Vår ref
2010/407/4

Arkiv:
K12

Deres ref:

Saksbehandler
Berit Solveig Bals
78 48 71 34

Dato
24.06.2010

**KAUTOKEINO KOMMUNES HØRINGSUTTALELSE TIL VERNEOMRÅDE VED
GOAHTELUOPPAL**

Vedlagt følger Kautokeino kommunes høringsuttalelse til Verneområde ved Goahteluoppal.

Saken ble behandlet i kommunestyret 18.06.10, sak 21/10.

Med hilsen
Guovdageainnu suohkan / Kautokeino kommune

Berit Solveig Bals
sekretær

Vedlegg

Postadresse
Bredbuktnesveien 6
9520 Kautokeino
E-post: e-post@kautokeino.kommune.no

Besøksadresse

www.kautokeino.kommune.no

Telefon
78 48 71 00
Telefaks
78 48 71 99

Bank
4740 050 1129
Org.nr
9454 75 056

Kommunestyrets vedtak, med 12 mot 6 stemmer:

Kautokeino kommune har mottatt 3 større vernesaker til høringsuttalelse

- Forslag om opprettelse av verneområde ved Goahteluoppal
- Verneplan for myrer og våtmarker i Finnmark
- Forslag om utvidelse av Øvre Anarjohka nasjonalpark

Kautokeino kommune slutter seg til FeFos uttalelse av 01.06.10 og Finnmark fylkestings vedtak og går i mot ytterligere vern av grunn i Finnmark. Kommunen støtter ikke etablering av de foreslåtte verneområdene.

Kautokeino kommunen er bekymret over andelen båndlagt areal i Finnmark. Bruk av naturreservat, nasjonalpark eller landskapsvernområde er veldig restriktive verneformer. Den nye naturmangfoldloven har gitt nye verktøy for vern av selve formålet, for eksempel en rødlistet dyreart. De 3 foreslåtte verneforslagene tar ikke utgangspunkt i formålet, og hvilke tiltak eller restriksjoner som er mest hensiktsmessig benyttet, for eksempel overfor sjøfugl.

Utmark i indre finnmark har vært høstet av lokalbefolkningen i uminnelige tider. En bærekraftig forvaltning av områder fordrer også en fornuftig bruk av områdene. Høsting av naturen opprettholder balanse i naturen. En kunnskapsbasert forvaltning av ressurser må legges til grunn, både for høsting og restriksjoner. Der er allerede eksempler på at bestander er syke i fiskevann, som ligger innenfor vernede områder og dermed ikke lengre høstes av. Dette styrker intensjonen om "vern gjennom bruk", framfor å båndlegge arealer gjennom sterkt restriktive verneformer.

Finnmark har allerede store områder som er båndlagt. Den seneste tiden har det blitt opprettet og utvidet store nasjonalparkområder både på Seiland-, Varangerhalvøya- og Stabbursdalen nasjonalparker. Kautokeino kommune beklager at erfaringene fra disse prosesser i liten grad følger opp Stortingets intensjoner om lokal forankring, samt vern gjennom bruk. I alle tilfellene opplever lokalbefolkningen sterk grad av restriksjoner, og områdene vil ikke kunne reguleres til for eksempel næringsutvikling.

Norge er forpliktet til å ta vare på våtmark på en bærekraftig måte, gjennom sin tilslutning til Ramsar-konvensjonen. Av Norges 37 Ramsar-områder, er 4 lokalisert i Finnmark. Det må ikke være slik at formålet med vern er et prosent-mål for hvor stort areal som skal være vernet, men hensikten må være den enkelte art.

Områdene som foreslås vernet ligger i kjerne samiske områder og vil derfor utgjøre en trussel for den samiske levesett og kultur.

Vern vil få store konsekvenser for utvikling i disse tradisjonelle samiske områdene.

På bakgrunn av dette går Kautokeino kommune imot foreslått verneplaner.

Protokolltilførsel fra JSL/H ved Anders S. Buljo:

Guovdageainnu Johttisápmelaččaid listu ja Olgešbellodat deattuhit ahte mii eat leat vuostá suodjalanplánaid. Suodjalanguovlu gáhtte sihke luonddu ja boazoguohtuneatnamiid.

Kautokeino Flyttsamelite og Høyre understreker at vi ikke er imot verneplanene. Verneområdene verner både natur og reinbeiter.

Fyllkesmannen i Finnmark,
Miljøvernavdelingen.

Storslett 25/6-10

Høring: Goahteluoppal ~~vern~~område/nasjonalspark

Vår siida - Marja - Niillasa siida, vil med dette komme med våre synspunkter angående opprettelse av nasjonalspark. Vi har og har hatt vinterbeitelarvd i området (i over 60 år) som nå blir berørt av planen, og vi er klart positive til opprettelse av nasjonalspark.

Vi vil presisere at kjørespor som er i området pr. idag ikke er forårsaket av vår siida, og ^{vi} befinner oss ikke i området på barmark. (År var vi i Goahteluoppal 17-22/6, måtte ordne ny talpapp, trapp, male og rydde, og det var for Bente første gang ^m/atv, og første gang i området på 35 år ^{på barmark}! Nils var med atv på barmark for første gang på over 20 år! - En nødvendig tur, någe planlagt, og vi hadde frakta inn materialer/papp med støpsløster.) Vi har hytte på Fallelcarru som benyttes ca 4 måneder i året og vinterhus (oppsett i år 1949) i Goahteluoppal og benyttes 2-3 måneder om vinter.

Når det gjelder vedhugst til disse hyttene, bør det åpnes for at det er lov som i dag (Saitjavri/Fallelcarru får vi hugge der vi ønsker) Vi må hugge ved når vi bor i hyttene for å unngå å kjøre på barmark, og da er det viktig å ta

hensyn til reinfløtkenes plassering, både vår egen, og nabosiidaenes. Dermed kan det variere fra år til år hvor det passer med vedhogst etter som bite / snøforholdene er.

Tenker med gru på hvordan vinterbrite-landet vårt hadde vært i dag, dersom det hadde vært Ato (og traktor) dengang brukerne av området hadde behov for å sløyte vannfugler, fiske sik og plukke multer. (Elaq har etablert seg i området først de siste 40-50 årene) Dengang var det lav inntekt og store vannfløtke. Dagens brukere har et helt annet levestil og økonomi. Deres påberopte "behov" er mer å anse som rekreasjon.

Våre forfedre har disponert områdene slike at det er mulig å drive rein drift her også i 2010. Vi synes det er en selvfølge at det skal være levelige vær for rein drift også i framtida.

En annen trussel er klimaendringa, men det er ikke tema nå.

Angående turisme, så stiller vi oss negative til all motorisert turisme innenfor parken, både vinter og sommer. Re-åpning av fjellstua er ok, -hyggelig med naboer, dersom dette kun innebærer ferdsel fram til gårder, og eventuelt videre ferdsel til fots eller på ski.

Derfor er vår konklusjon: JA - til opprettelse av verneområde / nasjonalpark i Goakteluoppal. Vi i rein drifta har gode erfaringer fra Reisa nasjonalpark. - Her kan vi jobbe og har et godt forhold til tilsynet.

Dette var noen synspunkter fra vår siida :

Bente Siri
Siidaandel

Nils Siri
Siidaandel

Begges adresse : Bolus 80,
9156 Storsette.

Tlf Bente : 48223730

Tlf Nils : 46432860

VEDLEGG!

Fylkesmannen i Finnmark,
Miljøvernavdelingen.

Storslett ²⁵/₆-10.

Goahhteluoppal verneområde/nasjonspark.

Vi vil med dette komme med vårt syn på opprettelse av verneområde ved Goahhteluoppal. Da vi er på sommerboplatsen i Nordreisa, har vi dessverre ikke hatt anledning til å delta på folkemøtene, og har heller ikke mottatt innkallelse. Post av arten: „Uadressert“, blir ikke videre-sendt til oss. Det første møtet visste vi ikke om, og det andre måtte vi droppe p.g.a gjeting av reinfløtten på vår/sommerbeite /Kildalsdammen.

Vår tilknytning til det omtalte området er at vi driver med rein i distrikt 36 Cokkoluok /Biertavanni, vi har gjeterhytte på Falličearru og vinterhus i Goahhteluoppal med lovtlig tinglyst tomt, (vi mener også at det er sterkt betingelig når vår formann har stått fram som talsmann for distriktet, når han har fremma sine private meninger!)

Vi mener også at østgrensa av verneområdet burde gått langs Basteluoppu, som er et naturlig stulle, og er siidagrense for oss. Dette brevet er et VEDLEGG, og skal ikke med i høringa. Med hilser:

Bente Siri
siidaandel

Nils J. Siri
siidaandel.

Fylkesmann i Finnmark
Statens hus
9815 Vadsø

Nesseby 4. juli 2010

Forslag om opprettelse av verneområde ved Goahteluoppal

Høringsuttalelse fra Naturvernforbundet i Finnmark

1 Innledning

Naturvernforbundet i Finnmark (NVF) har vurdert verneforslaget og fattet følgende vedtak: NVF støtter Fylkesmannens innstilling til alternativ B1 Muvrresáhpí landskapsvernområde. Vi anser nasjonalpark som et foretrukket alternativ for de viltlokaliteter med nasjonal verdi og for de naturtypelokaliteter som er betegnet som svært viktig. Da det ikke er fremmet forslag om blanding av vernetyper har NVF valgt å støtte det framsatte forslag som kan være mulig å få vedtatt. Subsidiært vil vi likevel foreslå en nasjonalpark for kjerneområdene omkranset av et landskapsverneområde (LVO), og vi har også noen merknader til verneforslagene. Vi vil også vise vi til den grundige og gode uttalelsen fra Naturvernforbundet i Kautokeino.

2 Drøfting

2.1 Verneverdier

Vi støtter forslaget om å verne særs viktig våtmarks- og vassdragsnatur med nasjonal til internasjonal verdi. Det gjelder bevaringen av et subarktisk økosystem i et viddeområde med mange særpreg, inkludert dette kjerneområdet for palsmyrer som Norge har et internasjonalt ansvar for å ivareta. For fauna er områdene særs viktig for mange rødlistede arter. Vi mener derfor det er vesentlig å ivareta disse viktige hekkeområdene for våtmarksfugl. Områdets plassering har også vesentlig betydning ved at det gir et sammenhengende verneområde – Reisa nasjonalpark og Goahteluoppal verneområde. Noe som også kan være positivt for vernet av den trua fjellreven. Vi mener også det er viktig å bevare kulturminnene her sammen med naturgrunlaget for framtidige generasjoner, uten tyngre tekniske inngrep.

2.2 Vernestatus

Forslag B1 med landskapsvernområdet er det av de framlagte forslagene som best ivaretar de lokale brukernes interesser, og dermed tilsier at vernebestemmelsene best kan realiseres. Når man videre skal finne løsninger, vil vi fremheve viktigheten av å samarbeide med innbyggerne i området, og vil rose bruken av et lokalt arbeidsutvalg som vi mener ansporer til nettopp dette. Det vil etter vår mening styrke muligheten av å nå verneformålet.

For å oppnå et enda bedre vern av områdene med høyest verneverdi, anbefaler vi imidlertid at en også utreder en løsning der de mest sårbare områdene er vernet som en nasjonalpark, og at resten av området får status som landskapsverneområde. Dette gir primærområdene et bedre vern, samtidig som den gir lokalbefolkningen en større bruksrett enn nasjonalpark-status for hele området ville gjort.

2.3 Bruk av området

NVF mener at det i verneforskriftene må gis rom for bærekraftig høsting og bruk av naturen uten å forringe områdets kvalitet og bærekraft. Vi merker oss som positivt at forslaget åpner for mulighet for jakt, fiske og annen høsting. Ivaretagelse av naturgrunlaget i et langsiktig perspektiv er viktig for å kunne bevare grunnlaget for tradisjonell samisk utmarksbruk og kulturoverføring.

Det lokale arbeidsutvalget har argumentert for å sikre fortsatt adgang til meahccásteapmi eller kulturbasert høsting. NVF støtter den uttalte intensjon bak, men ikke at reindrift og kulturbasert høsting skal likestilles når det gjelder motorferdsel. Vi forutsetter at man kommer fram til ordninger som ivaretar områdets verneverdi, og at tillatelsen til å sette opp bygninger avgrenses til reindrifta. Vi støtter også uttalelsen fra Naturvernforbundet i Kautokeino om at det ikke må være mulig å endre bruken av gjeterhytter til fritidshytter eller utleie hytter.

2.4 Bruken av motorkjøretøy

I all forvaltning er det nå nødvendig at klimahensyn legges til grunn. Utslipp fra motorferdsel må derfor begrenses mest mulig. Ny teknologi gir oss hjelp et stykke på veien. Likevel må vi innse at på sikt må

omfanget av all motorisert ferdsel reduseres både på bakken, på vannet og i luften. Dette gjelder i forskjellig grad alle brukere og brukstyper.

Vi ser i utredningene at det har vært omfattende barmarkskjøring og mange kjørespor med terrengskader i området. Dette tilsier at tiltak for å styre og redusere kjøringen også her er nødvendig.

2.5 Politisk holdning til vern

Naturvernforbundet i Finnmark mener viktige vernesaker må være et lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt ansvar og en motvekt til de økonomiske kreftene som fremmer behagelige, men ofte skadelige produkter, tjenester og konsumentadferd.

3 Konklusjon

Naturvernforbundet i Finnmark støtter forslaget om vern av områdene rundt Goahteluoppal, og håper at man gjennom utredning av de innkomne uttalelser og de muligheter som det er pekt på kommer frem til et godt verneregime.

Vi anser det som svært viktig å møte lokalbefolkningens behov så langt verneformålet og lovens rammer tillater.

Blant de forslåtte løsninger støtter vi B1, men helst så vi at det opprettes en nasjonalpark omkranset av et landskapsvernområde i sammenheng med Reisa nasjonalpark.

Vigdis Siri,
Styremedlem/koordinator
Naturvernforbundet i Finnmark

Verneområde ved Goahhteluoppal

Høringsuttalelse fra Naturvernforbundets lokallag i Guovdageaidnu
Vedtatt på lokallagsmøte 15.06.2010

Naturvernforbundet har alltid vært en pådriver for vern av naturen, inkludert oppretting av verneområder som naturreservat, nasjonalparker og landskapsvernområder. Forslaget om å verne et område ved Goahhteluoppal i Guovdageaidnu kom allerede i Stortingsmeldinga om nasjonalparker i 1991-92. Forbundet har i hovedtrekka støtta nasjonalparkplanen av 1992.

Naturvernforbundets lokallag i Guovdageaidnu mener at det er behov for at naturen i Finnmark får et sterkere vern mot ødelegginger enn i dag. Vi viser til at store naturverdier i fylket allerede er ødelagt eller sterkt reduserte, blant annet ved kraftutbygging, gruvedrift og militære øvingsområder. Derfor ser vi positivt på oppretting av verneområde som kan sikre noen områder mot slike ødeleggelser. Området ved Goahhteluoppal er absolutt et område som bør vernes for ettertida.

Etter at Fylkesmannen i Finnmark etter oppdrag fra Miljøverndepartementet for et par år siden begynte å arbeide med en plan for gjennomføring av denne nasjonalparken, har det vært mange negative reaksjoner lokalt, bl.a. i form av underskriftsaksjoner. Vi vil påpeke at oppretting av verneområder ikke skal være til hinder for den tradisjonelle bruken som lokalbefolkninga har hatt av disse områdene, som ressursområde for reindrift, fiske, jakt, bærplukking, vedhogst osv. Oppretting av verneområder skal tvert imot sikre at også kommende generasjoner kan fortsette den tradisjonelle bruken.

Da planen om nasjonalpark først blei lagt fram, var utgangspunktet standard forskrifter for nasjonalpark, som i stor grad ville føre til hinder for lokalbefolkningas bruk av området. Ut fra dette var det forståelig at lokalbefolkninga i stor grad var negativ til oppretting av nasjonalpark. Miljøvernmyndighetene har, etter press fra lokalt hold og fra Sametinget, gjort tiltak for å dokumentere lokal ressursbruk og la lokale interesser komme med innspill i verneplanprosessen. I rapporten fra Samisk høgskole blir det foreslått en del unntak og tilpasninger av standard verneforskrifter. Lokalt arbeidsutvalg har bidratt med forslag og i høringsdokumentet fra Fylkesmannen er det et godt stykke på veg tatt hensyn til forslaga fra forskerne og arbeidsutvalget. Ut fra dette mener vi det skal være mulig å finne et kompromiss som tar hensyn både til behovet for vern og til den tradisjonelle bruken av området.

I kap. 1.2. er det slått fast at Finnmarkseiendommen eier nær 100 % av arealet i det aktuelle området. Her mener vi det må tas forbehold om Finnmarkskommisjonens arbeid med kartlegging av eiendomsforhold og bruksrettigheter, særlig når det allerede er stilt krav i forhold til dette området.

Høringsdokumentet skisserer tre forskjellige alternativer; A: nasjonalpark på 323 km², landskapsvernområde på B1: 291 km² eller B2: 205km². Både nasjonalpark og landskapsvernområde vil kunne verne området mot inngrep som kraftutbygging, gruvedrift osv. Naturvernforbundet i Guovdageaidnu foretrekker landskapsvernområde framfor nasjonalpark av to grunner. For det første er regelverket her mer fleksibelt i forhold til lokalbefolkningas bruk av området. For det andre vil sjølve nasjonalparkstatusen bidra til å trekke turister og øke presset på området. Vi mener dette verken er ønskelig i forhold til vern av dyre- og plantelivet i området eller i forhold til at lokalbefolkninga kan fortsette sin tradisjonelle utmarksbruk. Vi vil primært gå inn for forslag B1, samtidig som vi vil understreke at oppretting av verneområde og fastsetting av regelverk for dette ikke må skje mot ønskene til lokale utmarksbrukere, kommunen og Sametinget. Samtidig som vi ønsker landskapsvernområde som hovedform for vernet, mener vi det bør vurderes å ha et strengere vern av mer avgrensa områder innafor landskapsvernområdet.

Når man gjør unntak fra verneforskriftene for lokal bruk er det viktig at dette ikke blir et smutthull som også andre kan benytte seg av. Vi støtter derfor forslaget fra det lokale arbeidsutvalget om at kjøretillatelse bare må gis til personer bosatt i kommunen. Vi foreslår også at jakt og garnfiske i verneområdet skal være reservert for lokalbefolkninga.

Vi har følgende kommentarer til enkelte punkter i verneforskriften, alternativ B:

§1 Her går vi inn for det største alternativet, 291 km²

§2 Her støtter vi arbeidsutvalgets forslag til formål.

§3 Her støtter vi arbeidsutvalgets tillegg (s. 50)

1.3. c Prinsipielt går vi inn for likestilling av reindrift og andre samiske næringer, men ut fra at reindriffta bruker området på vinteren og andre vesentlig på sommeren og høsten, mener vi tillatelsen til å sette opp bygninger kan avgrenses til reindriffta.

Når det gjelder bygninger vil vi understreke at det ikke må være anledning til å sette opp bygg som næringshytter for seinere å endre det til fritidshytter eller turisme.

2.2. Vi støtter ikke arbeidsutvalgets forslag e) om hogst av skog

3. Spørsmålet om vâjâjakt på ender skal avgjøres av andre lover, og ikke av verneforskriftene, så dette trenger

ikke være med her.

5.3. Vi mener organisert ferdsel skal skje i samarbeid med lokal ekspertise.

6.2. b. Teksten er her uklar på om dette er ment som åpen løype eller dispensasjonsløype. Vi mener det bare må være dispensasjonsløype og støtter forslaget fra arbeidsutvalget om at tillatelse til kjøring bare må gjelde for personer bosatt i Kautokeino kommune.

6.2. c. Her ønsker vi at dette blir begrensa til beltekjøretøy som ikke setter spor.

I forskriften for nasjonalpark er det foreslått regulering av bruk av motorbåt. Dersom man velger landskapsvernområde må slik regulering inn i forskriften der, med avgrensning til bestemte vann, tider og motorstørrelse eller fartsbegrensing.

Vår konklusjon er at det ikke må bli et spørsmål om vern eller ikke vern, men om å finne et kompromiss som alle kan leve med. Det er derfor viktig å ta tid til videre informasjon og diskusjon slik at det til slutt kan bli gjort et vernevedtak som har støtte i lokalbefolkninga.

Svein Lund
lokallagsleder

Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen

Statens hus
9815 VADSØ

Deres ref.:
Vår ref.: 10/00247-9
Prosjekt:

Trondheim 05.07.10

**FORSLAG OM OPPRETTELSE AV VERNEOMRÅDE VED GOAHTELUOPPAL -
HØRING ETTER NATURMANGFOLDLOVEN**

Norges geologiske undersøkelse (NGU) viser til Fylkesmannens brev om denne saken.

NGU har ingen merknader til Fylkesmannens forslag.

Med hilsen

Morten Smelror
Adm. direktør

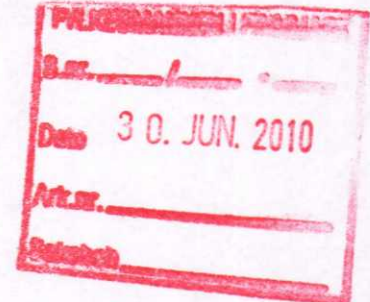
Amund Rein
Utredningsleder

Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindrifsamers Landsforbund
Sami Reindeer Herders' Association of Norway

Tromsø den 27. Juni 2010

Fylkesmannen i Finnmark
Statens hus
9815 VADSØ

**HØRINGSUTTALELSE VEDR. OPPRETTELSE AV VERNEOMRÅDE VED
GOAHTELUOPPAL**

Det vises til Deres brev av 27.04.2010 med oversendelse av forslag om opprettelse av verneområde ved Goahrneplan for myrer og våtmark i Finnmark.

Forslaget vil berøre 6 reinbeitedistrikt i Vest - Finnmark i vestre sone.

I utgangspunktet er reindriften ikke i mot områdevern, da vern isolert sett innebærer restriksjoner i forhold til utbygginger og aktiviteter som medfører forstyrrelser innenfor reindriften's beitearealer. Det er også i reindriften's interesse at det innenfor verneområdene utvises en streng praksis med hensyn til ved barmarkskjøring.

På den annen side kan vern medføre restriksjoner i forhold til den praktiske reindrifutøvelsen, samtidig som erfaringen viser at rovviltstammene vokser raskere innenfor verneområdene. Dette er sider ved områdevernet som gjør at reindriften ikke er udelt positiv til den omfattende vernepolitikken som pr. i dag gjør seg gjeldende.

Omfanget av verneplaner aktualiserer behovet for forskningsprosjekter som omhandler forholdet mellom reindrif og områdevern. Det er åpenbart et behov å få større kunnskaper om hvordan områdevern påvirker reindriften, og hvordan det kan utvikles gode ordninger som gjør at man kan dra gjensidig nytte av hverandre.

Norske Reindrifsamers Landsforbund (NRL) forutsetter at områdevern ikke medfører at reindrifutøvelsen blir innskrenket ved restriksjoner og begrensninger i forhold til reindriften's retten i henhold til reindriften's lovens kapittel 3 jfr. § 4. 1 ledd. NRL mener dette må ligge i bunn ved utformingen av verneforskriftene.

I henhold til høringsdokumentet punkt 6.4 framkommer det under "Konsekvenser for reindriften" at reindriften i hovedsak vil fortsette som før men at landskapsvernområde vil kunne medføre en viss innstramming i forhold til gjerdebygging og bruk av ATV.

NRL forutsetter at berørte reinbeitedistrikter blir konsultert i den videre prosess slik at reindriftens syn som største bruker/rettighetshaver blir ivaretatt.

Når det gjelder de foreslåtte verneforskrifter for verneområdene, støtter NRL alternativ 2 med følgende tillegg:

§ 7 - Forvaltningsmyndighet

Tilføyelse av en ny siste setning:

I de områder hvor det drives reindrift, skal reindriftingsinteressene være representert.

§ 8 - Rådgivende utvalg

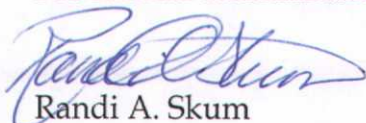
Tilføyelse av en ny siste setning:

I de områder hvor det drives reindrift, skal reindriftingsinteressene være representert.

Begrunnelsen for tilleggene er at verneområdene i stor grad berører reindriftens beiteområder. Det er derfor naturlig at reindriften som største bruker/rettighetshaver blir representert i forvaltningen av verneområdene.

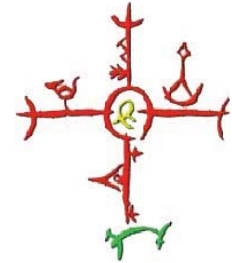
Mvh

For Norske Reindriftingsamers Landsforbund

Randi A. Skum

Rådgiver

Fylkesmannen i Finnmark
Miljøvern avdelingen
Statens hus
9815 Čáhcesullo

Din ref./Deres ref:

Min ref./Vår ref:
AK/tmn

Beaivi/Dato:
27.06.2010

FORSLAG OM OPPRETTELSE AV VERNEOMRÅDE GOAHTELUOPPAL – NORSKE SAMERS RIKSFORBUNDS HØRINGSUTTALELSE

Det vises til Fylkesmannens høringsbrev ringsbrevnotat av 27.04.2010.

NSR viser til Fylkesmannens høringsnotat i endringsforhold, der det framgår at Finnmarksområdet er grunneier av nesten 100 % av utredningsområdet. NSR minner om at eiendoms- og rettighetsforhold i Finnmark ikke er endelig avklart så lenge Finnmarkskommisjonen knapt har påbegynt sitt arbeid, og at det må tas hensyn til dette når det gjelder all disposisjon av grunn i Finnmark.

NSR konstaterer at det i 2005 ble etablert en konsultasjonsordning mellom Sametinget og Regjeringen, med tilhørende retningslinjer for verneplanarbeid i samiske områder fra 2007. Konsultasjonsordningen og retningslinjene for verneplanarbeid er etter NSRs oppfatning et skritt i riktig retning når det gjelder å sikre samene som urfolk innflytelse i beslutningsprosesser som dreier seg om bruk og vern i samiske områder. Prinsipielt mener NSR at hvis vern i samiske områder innebærer endringer i den tradisjonelle og lokale bruken av området, så er dette å betrakte som et inngrep som krever samtykke fra samisk side. Retningslinjene er derfor å betrakte som en kompromissløsning, og ikke en optimal løsning for samisk innflytelse. Retningslinjene er nye, og pågående prosesser, slik som denne i Goahteluoppal, vil være viktig for å kunne vurdere om retningslinjene er tilstrekkelige og om de blir praktisert i tråd med målsetningen om økt samisk innflytelse. NSR oppfatter retningslinjene som minimumskrav for samisk innflytelse, og vil avvise verneprosesser som ikke oppfyller disse minimumskravene.

**Norgga Sámiid Riikkasearvi | Vuona Sámi Rijkasiebrre | Nørjen Saemiej Rijkhesiebrre |
Norwegian Saami Association | Norske Samers Riksforbund | www.NSR.no**

Postboks 173	Telefon	+47 78 48 69 55	Bankgiro	4901.10.15084	Mobil:	+47 988 50 273
N-9521 GUOVDAGEAIDNU	Telefaks	+47 78 48 69 88	Org.nr.	971 481 463	E-post	nsr@nsr.no

NSR viser til arbeidsutvalgets uttalelser, som er referert på høringsnotatets side 12. NSR mener arbeidsutvalgets kritikk av prosessen viser at målsetningen om urfolks og lokalbefolkningens innflytelse i beslutningsprosessen ikke er godt nok fulgt opp. Beslutningsgrunnlaget kan derfor ikke sies å være tilstrekkelig. NSR mener at arbeidsgruppens kritikk av prosessen gir grunn til bekymring for at retningslinjene ikke blir fulgt.

Norske Samers Riksforbund kan derfor ikke akseptere noen av alternativene for vern som foreslås i høringsdokumentet.

Dearvvuodaiguin / med hilsener

(sign.)

Aili Keskitalo

NSR jođiheadđji / NSRs leder

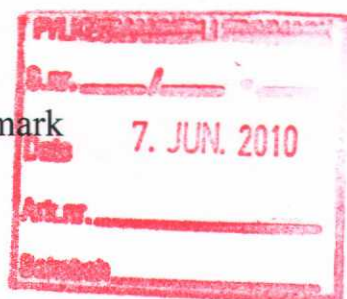
(sign.)

Thomas E. Mynes Nygård

Sekretariatsleder / Čállingotti jođiheadđji

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.

Fylkesmannen i Finnmark
Statens hus
9815 VADSØ

04.06.10

REINBEITEDISTRIKT 30 B - GASKAJOHTOLAT
Rett utskrift fra styremøte 01.06.2010

17/10 Forslag om opprettelse av verneområde ved Goahteluoppal – høring etter naturmangfoldloven.

Styret har ingen merknader til opprettelse av verneområde og går inn for alternativ B.
Enstemmig vedtatt.

FREDA
Tore Turi
Sekretær

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Tore Turi', written over the printed name.

Fra: Leder Nils Isak Sara[abborassa@hotmail.com]
Mottatt: 13.06.2010 11:29:03
Til: Postmottak
Tittel: Uttalelse til "Forslag om opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal"

Reinbeitedistrikt 34- Abborassa
Postboks 88
9521 Kautokeino

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvern avdelingen

Forslag om opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal - høring etter naturmangfoldloven

1)

Rbd 34- Abborassa er kjent med at reindriften har vært med i arbeidsgruppa i forbindelse med utredningen om verneforslaget. Vi er allikevel av den oppfatning at reindriften representanter ikke klarer å ivareta alle brukerinteressene her. I forslaget for alternativ A vil endel av verneområdet i den nordøstlige delen berøre 34- Abborassa. Her vil en bemerke at dette området har vært beiteområde for Abborassarein i lange tider. Beitetidspunkt gjelder dog bare om høsten før snøen stabiliserer seg (da det er lite snø). Området det her er snakk om, strekker seg fra Reisavannet i nord, og videre sørover til Rikkasjavri, derifra østover mot Stuorajavri. Vi har valgt å beskrive dette området i korte trekk. Dette står også klart oppført i Ørnulv Worrens samling om reindriften i Vest- Finnmark, hvor høstbeiteområdet til 34- Abborassa er beskrevet omtrent slik: "Høst og parringsområdet til Abborassa er den store vidda mellom Raisjavri, Rikkasjavri og Stuorajavri". Selvom verneforslaget ikke setter så store begrensninger for selve utøvelsen av reindriften, er vi allikevel skeptiske til forslaget. Det skjer til tider at vi må samle/hente inn rein og bruke ATV på frossen mark før snøen kommer. Vi ønsker også at denne muligheten må være tilstede, selvom det blir et verneområde. Hvis det allikevel blir vedtatt at det skal opprettes et verneområde, så vil 34- Abborassa ønske at verneforslag B1 eller B2 blir opprettet, istedenfor A.

2)

Ved verneforslag B1 fastholder vi det samme synet ang. rbd 34's beitebruk som nevnt under punkt 1.

3)

Ved verneforslag B2 vil ikke dette berøre Rbd 34- Abborassa, og vi har ingen innvendinger mot dette forslaget. Denne uttalelsen er utformet på styremøte den 03.06.2010

Nils Isak Sara (leder)

Få mer ut av Windows Live™ med Internet Explorer® 8. [Oppgrader nettleseren.](#)

Fylkesmannen i Finnmark

Statens hus
9815 VADSØÁvjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka/Karasjok
Telefovdna +47 78 47 40 00
Telefákša +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Martin Rimpi, +47 77 61 28 71
martin.rimpi@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.

MIN ČUJ./VÅR REF.

BEAVI/DATO

10/1244 - 12

25.05.2010

Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

Forslag om opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal - høring etter naturmangfoldloven

Viser til tilsendt høringsdokument datert 27.04.2010 om forslag om opprettelse av verneområde ved Gohteluoppal i Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune.

Sametinget mener at både Arbeidsutvalget og Fylkesmannen har gjort et faglig godt arbeid til tross for det tidspress som planene om å slutføre nasjonalparkplanen i 2010 har medført for alle parter.

Sametinget er spesielt fornøyd med at Arbeidsutvalget har gitt verdifulle bidrag i prosessen så langt, og bidratt til at utkast til verneplaner tar hensyn til dagens bruk i området.

Høringsdokumentet er også lagt frem samtidig på samisk, noe Fylkesmannen fortjener ros for.

Fylkesmannen har lagt til høring to alternative verneformer, med to alternative avgrensninger for alternativ B:

- A. Gohteluoppal nasjonalpark
- B. Muvrešáhpi landskapsvernområde

I henhold til Avtale om verneplanarbeid i samiske områder skal Sametinget ha anledning til å bli kjent med synspunktene til samiske organisasjoner, lag og rettighetshavere før Sametinget selv går inn i konsultasjoner og/eller avgir uttalelse til verneforslaget.

I dette tilfelle gjennomføres lokal og sentral høring samtidig. Det innebærer at Sametinget vil kunne ta stilling til verneform og avgrensning først etter at høringen er gjennomført, i en egen konsultasjon med Fylkesmannen før oversendelse av forslaget til Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet skal også åpne for konsultasjoner med Sametinget før endelig tilrådning sendes Miljøverndepartementet, som også skal avklare behov for konsultasjoner med Sametinget. Sametingets endelige tilslutning eller avvisning av verneforslaget kan altså bli avgjort først etter de siste konsultasjoner med departementet.

På nåværende tidspunkt vil Sametinget imidlertid komme med følgende endringsforslag til de enkelte punkter i verneforskriften for de to hovedalternativ:

Alternativ A Goahteluoppal nasjonalpark

Vektleggingsbestemmelse

Sametinget er positivt til at formuleringen ”Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.” er tatt med i § 2 Formål.

Sametinget mener imidlertid at nasjonalparkens lokalisering i samisk område må avspeiles i verneforskriftene. Sametinget foreslår at det tilføyes en egen vektleggingsbestemmelse, § 3, ut fra at området som foreslås vernet er og har vært dominert av samisk bruk gjennom uminnelige tider:

”Innenfor rammen av § 2 skal forvaltning og bruk av nasjonalparken etter denne forskriften ivareta og tilbørlig vektlegge hensynet til samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv. I forvaltningen skal det legges vekt på tradisjonell kunnskap gjennom bruk av og samspill med naturen.”

Denne bestemmelsen er i samsvar med §§ 8 og 14 og i NML, Konvensjonen om biologisk mangfold 10 (c) og FNs erklæring om urfolksrettigheter artikkel 31. *FNs erklæring om urfolksrettigheter* erkjenner også at respekt for urfolks kunnskaper, kultur og tradisjonsbundne praksis vil bidra til en bærekraftig og rettferdig utvikling og til en forsvarlig forvaltning av miljøet (forordet).

Bestemmelsen vil bidra til en vektlegging av hensynet til samisk kultur når andre paragrafer i verneforskriften skal tolkes og endelig forvaltningsplan skal utarbeides og gjennomføres dersom dette alternativet blir sluttresultatet.

Vernebestemmelser

Sametinget foreslår i § 3 pkt. 2.2 at samiske benevnelser brukes, dvs. duodji som betegnelse for samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander og suoinnit for ”skohøy”, samt at uttak av duorggat, dvs. gulvris til gammer og lávvuer er tillatt, slik at hele pkt. 2.2 kan lyde:

“f) skjæring av suoinnit (skohøy) og uttak av materialer til duodji (samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander), samt uttak av duorggat (gulvris til gammer og lávvu).

De samiske betegnelse er mer presis og bør brukes i vernebestemmelsene og sidestilles med norske begreper som omhandler samme forhold. Tilrådninger om *hvordan* slikt uttak kan gjøres kan beskrives nærmere i forvaltningsplanen, mens *retten* til uttaket bør slås fast i vernebestemmelsene. Dette er i tråd med forslagene til formåls- og vektleggingsbestemmelser.

Sametinget foreslår videre at § 3 pkt. 2.3 utelates. Dette punktet angir at en må søke om tillatelse fra forvaltningsmyndigheten til hogging av ved til hytter og gammer i nasjonalparken.

Høringsdokumentet viser at det bare er 5 hytter pluss det nedlagt småbruket Goahteluoppal innenfor den foreslåtte nasjonalparken, hvorav 3 hytter er offentlig eid (av Politiet, Forsvaret og reindriftsforvaltningen). En forfalt gamle er innenfor området. For reindriften foreslås det at uttak av ved til brensel ikke skal søkes om, og at innenfor området er det 13 gjeterhytter.

Sametinget mener at de private hyttene kan sidestilles med reindriftens, ut fra det lave antallet hytter og verddevuolta mellom de fastboende brukerne og reindriftsutøverne, slik det fremheves i høringsdokumentet. Dette er også i tråd med rapporten fra Sámi Allaskuvla om lokal bruk, som anbefaler at plantelivsfredningen ikke skal være til hinder for hogst av ved til hytter og gammer i nasjonalparken. Vanlig plukkhogst av den småvokste bjørka rundt hyttene anser Sametinget som ikke å være i strid med verneformålet.

Alternativ B Muvrrešáhpi landskapsvernområde

Sametinget er positiv til at Arbeidsutvalget foreslår en vektleggingsbestemmelse tilsvarende ovennevnte forslag fra Sametinget for alternativ A.

Når det gjelder de enkelte vernebestemmelsene er det relativt stor forskjell mellom Fylkesmannens forslag, som bygger på standardforskriften, og Arbeidsutvalgets. Begge er imidlertid enige i at området bør vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virker inn på landskapets særpreg og karakter.

Arbeidsutvalgets forslag søker å sikre at dagens bruk av området skal kunne videreføres innenfor et eventuelt landskapsvernområde, samtidig som det i enkelte bestemmelser søkes å tas høyde for tilpasning til forventet utvikling av klimatiske forhold. Arbeidsutvalget foreslår at vâjakt på ender skal være tillatt etter forskriften. Arbeidsutvalget foreslår også å begrense tilgangen til området ved at organisert ferdsel bare kan skje i regi av bedrifter og organisasjoner i Kautokeino og at kun fastboende i kommunen skal kunne bruke kjøresporet til Vuohcetjâvri etter søknad. Forøvrig skal barmarkskjøring i næringsøyemed skje i henhold til dagens regelverk.

Av grunner som nevnt ovenfor, og med tillegg at alternativene er såpass ulike, ønsker Sametinget å avvente høringsinstansenes syn før en kan ta stilling til de enkelte foreslåtte bestemmelser.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Måne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

for
Martin Rimpi
Rådgiver

Statens vegvesen

Fylkesmannen i Finnmark
Statens Hus
Damsveien 1
9815 VADSØ

Behandlerenhet:

Saksbehandler/innvalgsnr:

Ingrid M. Vågnes Hjelle - 77617211

Vår referanse:

2010/096870-003

Deres referanse:

Sak:2007/1903
Ark 432.3

Vår dato

25.06.2010

Forslag om opprettelse av verneområde ved Goahteluoppal - høring etter naturmangfoldloven

Viser til høringsbrev datert 27.04.2010 angående "*Forslag om opprettelse av verneområde ved Goahteluoppal – høring etter Naturmangfoldloven*"

Statens vegvesen har ingen merknader til saken, da Riks- og fylkesvegnettet som etaten forvalter, ikke berøres av det foreslåtte verneområdet.

Med vennlig hilsen
Statens vegvesen region Nord
Veg- og Transportavdelingen
Seksjon for Miljø- og Trafikksikkerhet

Ingrid Hjelle
Miljøkoordinator